

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Karin Wallin och Linus
Grabö

Sammanträdesdatum
2025-01-29

Beteckning
Dnr: 24RS11455

Er beteckning:
LI 2024/01634

Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Svar på remiss om en konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige

Region Örebro län vill inleda med att tacka för möjligheten att inkomma med svar avseende remiss av Transportstyrelsens rapport *En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige*.

Inom Örebro län finns redan idag ett regionalt drönarnätverk bestående av Region Örebro län, Örebro Airport, Örebro universitet, Region Örebro Innovation AB och Örebro kommun, även länets övriga kommuner deltar i delar av nätverkets arbete. Nätverkets mål är att Örebro län ska bli Sveriges ledande drönarregion. En viktig del av nätverkets arbete syftar till att skapa planerade luftrum för obemannad luftfart och att integrera detta med befintligt transportsystem och bebyggd miljö på ett attraktivt och hållbart sätt.

Region Örebro läns svar utgår från vår roll och uppdrag inom regional utveckling, infrastruktur, kollektivtrafik och bredband samt utifrån rollen som sammanhållande för det regionala drönarnätverket. Svaret innehåller synpunkter och inspel avseende de förslag som presenteras i rapportens avsnitt *5.2.2 Kommunikation och data* samt avsnitt *9. Vägen framåt*.

Synpunkter avseende avsnitt 5.2.2 Kommunikation och data

Region Örebro län välkomnar rapportens förslag om att genomföra en noggrann kartläggning av mobiltäckningen på olika höjder och geografiska områden, med särskilt fokus på prestanda. Detta gäller även utanför tilltänkta U-space områden där autonoma drönare förväntas framföras. Det är särskilt angeläget då den nuvarande informationen om mobila nätverkens prestanda på

högre höjder är begränsad, både avseende kapacitet och täckning.

Samtidigt vill Region Örebro län betona att mobil kommunikation fungerar som en delad resurs, och att god täckning inte alltid innebär hög kapacitet. Autonoma drönarnares framtida krav på mobil kommunikation ännu är oklara, därför är det avgörande att fortsatta utredningar genomförs för att säkerställa att infrastrukturen är tillräcklig för att möta framtida behov.

Synpunkter avseende avsnitt 9 Vägen framåt

Nedan lämnas synpunkter och inspel avseende de förslag rapporten lämnar. För enkel hantering anges inledningsvis nummer och rubrik på varje förslag.

Förslag 1: Regeringen bör fastställa och kommunicera en nationell ambition för utvecklingen av obemannad luftfart i Sverige.

Region Örebro län välkomnar detta förslag men betonar vikten av att formulera en konkret ambition med tydliga och mätbara mål.

Förslag 2: Regeringen bör etablera en samverkansplattform för obemannad luftfart i Sverige.

Region Örebro län stöttar detta förslag men vill framföra vikten av att beakta de plattformar som redan finns för samverkan avseende drönare. Till exempel SKR's drönarnätverk för regioner och kommuner. De befintliga samverkansplattformarna har sina syften och ambitionen bör inte vara att ersätta dessa men de bör inkluderas och representeras i en nationell samverkansplattform som upprättas på initiativ av regeringen.

Förslag 3: Berörda myndigheter bör analysera sitt bidrag till att skapa en effektiv och konkurrenskraftig drönarbransch. I detta ingår att klargöra sin särskilda roll på området och söka samarbeten i enlighet med denna. För att underlätta detta utesluter inte Transportstyrelsen att regeringen bör tydliggöra vissa myndigheters uppdrag.

Region Örebro län instämmer i behovet av att berörda myndigheter analyserar sitt bidrag till utveckling av drönarbranschen men uppmanar regeringen att inte förbise de kommunala och regionala aktörernas roll och uppdrag. Som regionalt utvecklingsansvariga respektive ansvariga för fysisk planering enligt plan- och bygglagen har regioner och kommuner en viktig roll för utveckling av fysisk och digital infrastruktur för drönare.

Förslag 4: Regeringen bör besluta hur det offentliga åtagandet ska se ut och finansieras.

och

Förslag 5: Regeringen bör i sin resurstilldelning tillse att de offentliga aktörer som har uppdrag kopplat till drönare tilldelas nödvändiga resurser för att kunna hantera sina uppdrag inom området.

Region Örebro län instämmer i att finansiering och resurstilldelning måste lösas men detta bör göras inte bara för att möta en ökad mängd med ärenden kopplat till till exempel tillståndsprocessen. Regioner och kommuner har på

flera håll i landet redan inlett ett proaktivt arbete för att möta branschens behov av planlagda luftrum och markinfrastruktur. Även detta är förknippat med behov av resurser och finansiering. Region Örebro län efterfrågar möjlighet att finansiera detta, till exempel med ett sökbart stöd för de regioner och kommuner som önskar jobba proaktivt med frågan.

Förslag 6: Transportstyrelsen ska möjliggöra för flygplatser och flygtrafikledning att ansöka om att inrätta geografiska UAS-zoner inom flygplatsernas kontrollzoner.

och

Förslag 7: Transportstyrelsen ska anpassa buffertar vid etablerande av segregrande områden för obemannad luftfart.

Region Örebro län har inga synpunkter.

Förslag 8: Regeringen bör låta utreda hur Försvarmaktens behov av att hemlighålla militära skyddsobjekt kan garanteras utan att den civila drönanvändningen i onödan förhindras eller försvåras.

och

Förslag 9: Polismyndigheten bör få erforderliga sanktionsmöjligheter.

Region Örebro län instämmer i vikten av att säkerställa såväl Försvarmaktens som Polismyndighetens behov men instämmer i Transportstyrelsens hållning att avvägningar mellan civila och militära intressen bögs göras på sådant sätt att säkerheten tas i beaktande utan att onödigt inkräkta på de civila behoven och förutsättningarna för en konkurrenskraftig drönanbransch.

Förslag 10: Myndigheter, kommuner, regioner, länsstyrelser och privata aktörer bör analysera och fastställa sin roll samt skapa sig god kunskap i frågor som rör drönare och de regler som styr användandet.

och

Förslag 11: Transportstyrelsen ska informera kommuner om upprättandet av U-space-luftrum och möjligheten att ansöka om geografiska UAS-zoner.

Region Örebro län välkomnar Transportstyrelsens ambition om information till kommuner och instämmer i varje aktörs egna ansvar att skapa sig god kunskap i frågor som rör drönare. Dock önskar Region Örebro län framföra en önskan om att komplettera information med utbildning och handledning. Till exempel genom att tillföra drönare som ett perspektiv i Trafikverkets handbok för trafikstrategiskt arbete för kommuner och regioner. Det bör även beaktas att upprättandet av reglerade luftrum, oavsett om det är U-space, R- eller D-områden eller UAS-zoner också har en mellankommunal dimension. Här kan regionerna fylla en roll, till exempel så som föreslås i förslag 19.

Förslag 12: De som utför samhällsviktiga flygningar bör märka ut sina drönare på ett sätt som tydliggör vem som flyger.

Region Örebro län instämmer men anser att resonemangen som förs kring detta i rapporten framstår som en enkel lösning på en komplex fråga. Hur märkningen ska göras bör analyseras ytterligare och diskuteras med berörda aktörer. Det kommer sannolikt också krävas standardisering och information till allmänheten, något som kräver resurstilldelning och finansiering.

Förslag 13: Transportstyrelsen ska se över hur myndighetens tillståndsprocesser kopplade till obemannad luftfart kan effektiviseras och förenklas.

Region Örebro län har inga synpunkter.

Förslag 14: Kommuner bör redan nu ta höjd för framtida vertikalflygplatser för VCA i sin fysiska planering.

Ett flertal kommuner, bland annat i Örebro län, behandlar redan nu frågan om drönare inom ramen för den översiktliga planeringen. För att kunna inkludera frågan i kommande detaljplaner behövs mer kunskapsunderlag kring hur vertikalflygplatser bör och kan inkorporeras i den fysiska miljön. Exempel på frågor som behöver besvaras är hur ska till exempel störningar bedömas i form av såväl syn- som ljudföröreningar? Vilka säkerhetsavstånd bör beaktas och vilken kring infrastruktur krävs?

Förslag 15: När Trafikverket, på uppdrag av regeringen, lämnar underlag kring infrastrukturplanering bör drönare inkluderas i begreppet luftfart i den nationella transportinfrastrukturen.

Region Örebro län instämmer i detta men vill också framföra att det avgörande för att möjliggöra en utveckling av drönarverksamheten är att Trafikverket har kompetens kring och tar ställning till frågor som berör drönarflygningar. Hur ser Trafikverket till exempel på drönarflygningar över annan transportinfrastruktur så som vägar och järnvägar? Hur kan VCA lokaliseras i anslutning till annan infrastruktur? och så vidare.

Förslag 16: Om regeringen kommer att inkludera luftfart i den nationella planen för infrastruktur enligt förslag i promemorian (Ds 2023:3) bör luftfart även omfatta drönare med tillhörande infrastruktur.

Region Örebro län har inga synpunkter.

Förslag 17: Flygrörelser med VCA på flygplatser ska följas upp enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2022:106) om flygplatsers rapportering av uppgifter om flygtrafik.

Region Örebro län har inga synpunkter.

Förslag 18: Flygplatserna ska redovisa tillkommande flygrörelser med VCA inklusive deras miljöpåverkan i sina miljörapporter.

Region Örebro län har inga synpunkter.

Förslag 19: Sveriges regioner bör av regeringen tilldelas mandat att hålla samman lokala och regionala samråd vid upprättande av U-space-luftrum.

Region Örebro län välkomnar detta förslag och har till del redan åtagit sig denna roll i och med bildandet och aktivt arbete i ett regionalt dröarnätverk i Örebro län. Som regionalt utvecklingsansvariga bör regionerna vara lämpliga aktörer för att hålla samman denna typ av samråd. Region Örebro län kan dock se att även om samråden kan genomföras på olika sätt med hänsyn till territoriella skillnader behövs en tydlighet kring förväntat resultat av arbetet.

Arbetet kräver också finansiering, gärna i form av utökning av medel eller möjlighet att söka stöd för sådant arbete.

Förslag 20: Följande regler bör ses över i syfte att underlätta användandet av drönare i Sverige:

- Kamerabevakningslagen (2018:1200) och dataskyddsförordningen (EU) 2016/67926,
- Lag (2016:319) om skydd för geografisk information,
- Lag (2010:1065) om kollektivtrafik och Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2012:2) om anmälningsskyldighet och trafikantinformation,
- Lag (2006:263) om transport av farligt gods,
- Luftfartslag (2010:500) och luftfartsförordning (2010:770),
- Plan- och bygglagen (2010:900),
- Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader,
- Förordning (2013:251) om miljöprovning,
- Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2021:50) om brandbekämpning med flygplan och helikopter,
- Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2017:110) om obemannade luftfartyg,
- Tillämpliga föreskrifter från Naturvårdsverket.

Region Örebro län har inga synpunkter.

För Region Örebro län

Andreas Svahn
Regionstyrelsens ordförande

Rickard Simonsson
Regiondirektör